

קלטת 78ב

... (סבא צוחק)

[הכל בכח]

[אתה היית יותר צעיר, אז בחצות לילה, בחצות לילה הלכת..]

עד שהגויים פחדו ממני, {..}

אי, אוי וי, אוי וי

[רגליים על המיטה?]

אוי.. כן, ה.. ה.. אוי, ככה, אוי, או..

[כן]

אוי

[עוד קצת]

אוי

[....פוליטיקה קצת]

[לא, לא, אין לי מונה]

{.....}

[אבא שלי צריך לבוא מבית וגן, אין לי מונה, עוד רבע שעה הוא יבוא מהר]

{..}

[היה לך סכנה גדולה, היית בסכנה גדולה]

כן.. {מאוד, מי} יכול ל.. לספר ולתאר מה שסבלתי? {מיאני}

היינו שניים נגד כל הרבנים, נגד כל הגדולים, היינו שניים, אני ורבי ישראל קרדונר

וכל הילדים הקטנים, כשאנחנו הלכנו, אז הם {...} הראו באצבע:

"הנה הברסלבים, הנה ברסלב"

[למה אתה צוחק?]

[.....]

[.....]

כשבאתי לירושלים, היה כמה שהיה להם יראת שמייים, ופחדו ממני, לצחוק ממני, {..}

אבל, אבל {..} היה רבנים גדולים, אמרו:

"לא, לא, צריכים להרחיקו, צריכים להשליכו לחוץ..

הוא עוסק {ב...} כל היום ספרי ברסלב", אתה יודע מה זה?

יהיה רק "נַחַם נַחַם מְאוּמָן"

[סבא ואברהם נתן שרים:

"נַחַם נַחַם נַחַם מְאוּמָן.."]

[רב אהרון לוריא אמר לך: "הלילה אני מת"]

יוא, יוא, יוא

אמרתי לו: "אתה משוגע?, {אתה פה.....}.."

{נו, ...}, "אני אומר לך, שהלילה אני מת"

וככה היה

[הוא פחד מהמלאך המוות, אה?]

אה, כן, הוא פחד {מאוד} ממלאך המוות

{אבל, אבל...} אה..

היה פעם שהוא היה חולה
 [כן]
 אני הלכתי ל.. לבקר אותו
 [כן]
 אמרתי לו:
 "אהרון.. אם יש בך איזה, חס ושלום, איזה פגם על ה.. איזה מחלוקת על רבינו..
 [..]
 תשליך את זה"
 ואישתי {יוא} ישבה בשולחן ושמעה..
 [קומה שלישית...]
 אמרה לו אישתי:
 {...} "תעשה מה שאומר..
 [רב ישראל בער]
 ישראל בער
 [כן]
 {...}
 [עוד לא גמרת, נכון?]
 שתאמר..
 [אה?]
 [עוד לא גמרת?]
 {...}, ויותר לא ת.., לא תהיה מתנגד על ברסלב"
 [זה קומה שלישית כאן]
 [.....]
 [אתם יכולים לשאול אנשים]
 נו
 [אה, כן]
 [רב מרדכי לוריא אתה מכיר?]
 מרדכי לוריא?
 [ה.. ה.. הוא היה חולה לב]
 הוא היה {...}, ה.. האח של אהרון לוריא
 [כן]
 והוא בא ל.. לבקר את {עוד אח..}, עוד אח
 [עוד אח, כן]
 אברהם לוריא
 [אברהם לוריא, כן]
 הוא היה חולה ליבא, חולה לב
 [כן]
 {...}
 [אברהם לוריא]
 {...} כן, אני הלכתי לבקר אותו, ולקחתי איתי שלושה ספרים, ואמרתי לו:
 "אם תעסוק באלה השלושה ספרים, אז אה..
 {...} המחלה תלך, ואתה תחיה שנים {רבות}, שנים הרבה"
 [איזה שלושה ספרים?]
 כן
 [איזה שלושה?]
 אה, הוא, הוא אמר לי:

"טוב, אני {...}, אני בכל יום אני אלמוד בהשלושה ספרים"
טוב, והוא היה קיים, חי וקיים, הוא היה
[איך קוראו לספרים?]
בריא, {כן}
[איך קוראים לספרים?]
{הוא היה...}
["ליקוטי תפילות"?]
אה?
["ליקוטי תפילות"..
"ליקוטי תפילות"
["ספר המידות"?]
אה?
["ספר המידות"?]
ה... ה... ה...
["ספר המידות"?]
המכתבים
["מכתבי מוהרנ"ת"?]
אה?
["מכתבי מוהרנ"ת"]
יוא, ה... המכתבים {...}
ועוד ספר אחד, אה, אני הבאתי לו שלושה ספרים שיעסוק בהם
אז {...} יאריך ימים ויהיה בריא
אז הוא:
{...} "אני אעשה כמו {שהסברת} לי
אני אשמור מאד, ללמוד בכל יום ה... בהשלושה ספרים האלה"
[הוא היה, הוא היה חסיד סלונים, נכון?]
הו... חסיד סלונים, האבא שלו היה מראשי החסידים, {...}
הכלל, אחר כך {נעבעך, הוא...} {מסכן, הוא...}
[כן]
ובא האח שלו, מרדכי לוריא, וראה השלושה ספרים ברסלב
{פה ב... ב...} בביתו בארון, אז הוא אמר:
"מה זה? הוא נעשה {...} ברסלב? {...} אני אקח את הספרים!"
הוא לקח את הספרים, ויום {...}, וחי יום אחד, ונפטר
קיבל התקפה על הלב ונפטר
[אח שלו לקח לו את הספרים, אח שלו]
זה הדבר יודע כל המשפחה וכל העיר
[מי לקח לו את הספרים? מרדכי?]
והוא... מרדכי
[לקח לו את הספרים]
והוא היה בוכה כל ימיו, "מה עשיתי?.. מה עשיתי {לו}?"
הוא לקח את הספרים, אז לא היה לו הספרים..
[..
הוא נפטר
[סבא, אתה זוכר את הספור שהיית במדבר?
אמרת: "אני רוצה לעבוד, אני רוצה פרנסה", אתה זוכר?]
כן, אני, אני הלכתי שמה במדבר, היה בור גדול, והיה שמה נחש גדול {...} ועב מאוד

אני אמרתי: "אולי זה חבל?"

לא, אה, נחש ה.. ג.. גדול כזה?

[כן, כן]

{..}, אני {..}, אני {...} ירדתי {לאיה} להבור, והיה נחש, היה נחש

ברוך השם, אני {..} יצאתי וניצלתי, ו.. שויין, והלכתי משם, {..}

ועל הנחש, אני לא יודע, אבל אני חושב, {..}, עב כזה צריך לאכול

הוא גם כן, {הוא נ.., הוא נ.., הוא} הוא נפטר, {...}, ה.. כמו הנחש

ה.. אישתו של אברהם לוריא, היא ביקשה אותו:

"אוי, אברהם, כמו שאומר לך ישראל בער, {תעשה}, תעשה"

הוא אמר לה:

"אני אעשה, אני אלמוד {בו, בו}, בהשלושה ספרים האלו בכל יום"

הוא, והוא היה בריא, ב.. בריא, נעשה בריא

אחר כך בא האח שלו, מרדכי לוריא, וראה השלושה ספרים ברסלב {...} בארון

אז הוא לקח את זה, והוא {...} נפטר

{...}

הוא נפטר, והאח שלו, מרדכי לוריא הוא בכה כל ימיו על זה, "מה עשיתי?"

[תסתכלו שמה אם סבא בא, כנסו בחדר, תסתכלו אם סבא בא

תסתכלו אם סבא בא שמה, את מכירה את האוטו, נכון?....]

אני הלכתי אליו

[כן]

ורציתי לעשות ל.. לו טובה שיחיה

[כן]

{והיא} קיבל ממני השלושה ספרים, ולמד בכל יום בשלושה ספרים האלו, והוא אמר לי:

"אני לומד ב.. בהשלושה ספרים, אני לומד בכל יום"

והוא היה נעשה בריא, ופתאום בא האח שלו, מרדכי..

[מרדכי]

לוריא, וראה את השלושה ספרים של ברסלב

"מה? נעשה ברסלב? אני אראה לו, אני אקח את הספרים"

הוא לקח את הספרים, והוא נפטר

[אבא, אבא]

לא היה לו הספרים ללמוד

[הוא נהיה בריא לגמרי]

אה? {הוא אז, אה, אז, אה..}

[מה זה?]

הוא נפטר

[אבל, אבל {...} הוא למד את הספרים, והוא נהיה בריא?]

{יוא, יוא, כן

[כן]

היה לו הספרים, והיה לומד.. בהם

הוא היה {...} הוא נעשה בריא, הוא היה {...} למדן

[איזה סכנות]

למדן גדול, והוא היה אוהב מאוד ללמוד את ספרי רבינו

והוא ראה שזה, שזה רפואה גדולה, וככה היה, הוא נעשה בריא

ואישתו שמחה כל כך, וברוך השם, יש לה מתנה כזו, שהבעל שלה חי, {...}

[אהרון..]

בא, בא האח שלו, מרדכי לוריא, וראה את השלושה ספרים, ואמר:

"מה? מה? הוא נעשה ברסלב? אני אראה לו"
הוא לקח את השלושה ספרים והלך
והוא, {ו.. והוא} הלך עם השלושה ספרים, ואברהם, אה, נפטר
יום אחד {נפל, לא היה, לא היה לו, אה, ללמוד} את הספרים, והוא נפטר
{היה אחד לוריא אמר, אמר לך: "אני מקנא בך", מי זה היה?}
{זה} אהרון, אהרון לוריא
{אהרון לוריא אמר: "אני מקנא בך, שאתה ברסלב.."}]

כן
["אני מקנא בך"]
"אני רוצה להיות כמו ישראל בער", {...}
אז {...} אמרתי לו: " {...} אי אפשר לך להיות כמוני, {נו} מה? תהיה ברסלב?"
[אז הוא לקח "ליקוטי מוהר"ן, לא? הוא לקח "ליקוטי מוהר"ן?]
הוא {למד} שלושה ספרים, שאני הבאתי לו מתנה
{והוא למד בהם בכל.....}

...[...]

[...צרפתית....]
{לא היה לו אלו השלושה} ספרים ללמוד בהם
[.....]
{אמר, שכל מי} שבישראל, רק טוב
[....]
אני אמרתי לו: "מה זה? מה? מדוע עשית ככה?"
אמר לי: "אני לא רציתי, הוא לקח את הספרים, מה, מה? לא היה לי הספרים", {...}
[.....]

אני לא מגזם ולא... אז {...} כמו שאני מספר, ככה היה
אני הלכתי לו עם מתנה טובה, שיהיה בריא
{פתאום} בא האח שלו וראה שהספרים {שהיה לו}
{הוא אמר: "הוא מה?} הוא משוגע? הוא נעשה ברסלב? אני אראה לו"
אז הוא לקח והלך, והלך עם אלה השלושה ספרים, והוא קיבל התקפה על הלב, והוא מת
{היה אחד חולה לב שהוא.. חסיד סלונים}

[כן]
[והוא לקח לו שלושה ספרים, "ליקוטי תפילות" ..]
{...}

[....ו.. והוא היה חסיד סלונים, קראו לו מו.., מרדכי לוריא
והשני היה אבר.., אברהם לוריא, אז הוא היה.., הוא היה חולה לב
אז אח שלו, הוא קינא.., קינא באח שלו, למה הוא עסק בספרי ברסלב]
הוא לקח כל השלושה ספרים והלך לו
[לקח {השלושה ספרים} והלך לו, ואחרי שהוא לקח לו אז הוא.., הוא קיבל התקפת לב
אבל קודם הוא, הוא.., שהיה לו את הספרים הוא היה.., תכף הוא נהיה בריא לגמרי]
אני באתי, אמרתי לו: "אברהם? מה זה איתך?"
הוא: "טוב, מה אני יכול לעשות? הוא לקח והלך.."
{היה חולה לב..}

"לא היה לי הספרים"
[..חולה לגמרי, עד שהוא נהיה בריא לגמרי.....]
[....]

[האח שלו....]

[.....]

[אה?]

[.....]

{...}

[.....]

הוא היה למדן, למדן גדול, והוא למד הספרים, בכל יום {..} למד בהם
[..השתנת לגמרי..]

והוא נעשה בריא, והיה שמחה אצלו בבית

הוא ואישתו, השמחה שלהם והוא {היה...}, ונעשה בריא

בא אחיו מרדכי לבקרו, וראה השלושה ספרים בארון

"ברסלב?.."

[כן]

"מה זה? נעשה ברסלב?.."

[כן]

"אני אראה לו"

אז לקח את הספרים והלך לו

והוא נפטר {..} בבית, קיבל התקפה על הלב, והוא נפטר

[.....]

[.....]

כל המשפחה וכל ה... {...} כל הגדולים יודעים מזה

יודעים מזה, שהוא {...} והוא בעצמו מודה

"אני הלכתי.. אני קיבלתי.. אני לקחתי את הספרים, {..}

ובשביל זה הוא מת

[.....]

[כן, ברור.....]

...הם כולם ידעו, שהוא הרג אותו, {יוא}

הוא סיפר להם, הוא הרג אותי, והוא מצא את הספרים {ו...}

{והלך פה}, הוא נתן אותם פה והלך

[.....]

...[.....]

...[הבנת]...

...[..שנתת לי להפקיד, אני אשאיר אצל שמעון?]

בא אחיו, מרדכי לוריא, וראה על השולחן שלושה ספרים, {שלושה}, שלושה ספרי ברסלב

{ "מה זה? מה? מה? "

אה, הוא ידע, שאני מטפל בו, ה.. אז הוא אמר:

"מה? הוא נעשה משוגע? הוא, הוא לומד ספרי ברסלב? אני אראה לו"

אז הוא לקח {ולקח והלך, ו.. הלך לו}

והוא נפטר

[מה הוא?]

נעבעך (מסכנה) האישה, אישתו, **נעבעך**, הוא הרג את האח שלו

מי זה?

"אני אראה לו, מה? נעשה משוגע? הוא, הוא, הוא נעשה ברסלב? אני אראה לו"

נו, נו

[.....]

{...}

אמרתי למרדכי לוריא:

"תן לי את הספרים, תן לי את הספרים, הרגת אחיך, תן לי {השלושה} הספרים"

לא, לא {..}, לא נתן לי את הספרים

הוא, הוא {...}, הוא היה מפחד כבר

נו, ה.. ה..

[לשכב?]

על המיטה, הרגליים, ה.. כן, הו, הו...

...לייזר הלך? איפה יישן לייזר?...

...[...]....

זה, זה המעשה {..} ידוע בטבריה, כן

שהוא האח שלו, מרדכי לוריא הרג את אברהם לוריא, את האח שלו

הוא לקח לו את הספרים

[.....]

...[.....]

...קידוש, ו..לאכול איזה דבר

[אבל זה עוד לא שבת]

אה?

[עוד, עוד לא שבת, עוד לא הגיע הזמן של שבת, עוד לא שבת]

עכשיו הוא לא שבת

[עוד לא, עוד לא]

אה?

[עוד לא]

עכשיו עו.., עוד שבת

[עוד לא]

אה?

[עוד לא, עוד.., מה אתם רוצים לאכול? רבי ישראל]

אני רוצה לאכול

[מה אתם רוצים לאכול?]

אני לא יודע

[..יש הכל, הכל מוכן, כל.. דברים..]...

...אמרתי לו: "אי אפשר לך, אה.. אה.. אתה לא תלמוד ספרי ברסלב"

הוא אמר: "אני אלמוד, כן, רק שאני {אראה}, רק שאני אחיה"

[.....]

[.....]

אהרון לוריא, האישה שלו ביקשה אותו:

"תעשה כמו שרבי ישראל בער אומר לך, לא להיות מתנגד"

הוא אמר:

"כן, כן, כן"

{הוא, והוא, {....}, הוא נפטר

{..}, הוא היה {..}, בליבו היה לו התנגדות, ולא יכול להתגבר, אז הוא נפטר
{..} אהרון לוריא, האח של אברהם לוריא
[זה שנפטר?]

כן
הוא לקח, {..} מרדכי לוריא בא לבקר אותו, וראה שלושה ספרי ברסלב, ואמר:
"מה? הוא נעשה משוגע? הוא נעשה ברסלב? אני אראה לו"
הוא לקח והלך, הוא לקח שלושה... השלושה ספרים והלך, {..}
נו, מה יכולים לעשות?
[אני רוצה מהרב ברכה, שהרב יברך אותי]
ואני כמה שנים אמרתי לו: "תן לי את ה... תן לי את השלושה ספרים"
ולא רצה, ולא נתן לי

[.....]

[.....]

אוי וי, {..} תכסה אותי, {בבקשה}, תכסה אותי
[עם סדין, עם סדין לכסות?]

כן, כן, הו

[רבי ישראל, יש פה שני בחורים, שני בחורים, הם לא מכי... לא הכירו אותך
רק היום פעם ראשונה שבאו אליך, שני בחורים, חסן..
הם, הם שמעו המעשה?

[את המעשה הזה פעם ראשונה שהם שמעו את זה]
אה, אה

[הם לא יודעים שום דבר על ברסלב]

"הוא נעשה משוגע, הוא לומד ספרי ברסלב? אני אראה לו"
[אפשר יהיה לברך אותם, אפשר יהיה לברך את הבחורים?]
השם יברך אותם, ש.. שיזכו להתקרב לרבינו הקדוש

[אמן]

במהרה

[מי יזכה?]

[שיזכו להתקרב לרבינו הקדוש]

[תגיד לו ש..]

[אה?]

[לזיווג, לזיווג מ... מרדכי, אח שלי..]

[..מרדכי בן?]

[בן אלישבע]

[בן?]

[אלישבע]

[אלישבע]

אה

[ב.. בחורים תמיד צריכים ברכה לזיווג, שיזכו להתחתן]

ה.. השם יתברך ירחם עליהם, וייתן להם זי.. זיווג טוב

[..אח, אח שלו שמו, מרדכי בן אלישבע, מרדכי]

מרדכי אלישבע

[בן, בן אליש.. מרדכי בן אלישבע]

{..} מרדכי

[מרדכי בן אלישבע]

בן אלישבע

[הוא צריך זיווג, הוא צריך את ה.. להתחתן]

כן

[ו..]

{נו}

[וחסן בן אלישבע]

[יעקב]

אה?

[גם יעקב]

[ח.., חסן]

[יעקב]

[יעקב חסן, או...? ויע.., מרדכי בו אלישבע, ויעקב בן אלישבע]

יעקב {..}, שויין..

[את חיה עידית]

שויין

[....]

אוי

[ו.. יש עוד..]

שויין, שויין, שויין.. {..}

אני צריך לאכול

[.....]

[.....]

[טוב, הכסף שנתת לי להפקיד...]

...וככה היה, הוא למד באלו השלושה ספרים בכל יום ויום

בא האח שלו, מרדכי לוריא, וראה "הו, מה זה? הוא, הוא לומד ספרי ברסלב?

שלושה ספרים יש לו מברסלב, מה זה? הוא נעשה משוגע?"

הוא אמר: "אה.. אני אראה לו"

אז לקח את השלושה ספרים והוא {..}, הוא הלך, והוא {לא} קיבל התקפת לב, ונפטר

[איזה ספרים {היה}?]

אה? לוריא..

[איזה ספרים?]

לוריא, לוריא

[לא, איזה ספרים?]

אה?

[איזה ספרים?]

איזה ספרים?

[כן]

"עלים לתרופה"

[כן]

ו.. {..} עוד, ו"ליקוטי מוהר"ן"

[כן]

ו.. ו.. "ליקוטי הלכות", {שלושה} ספרים

ונתתי לו, והוא למד בהם בכל יום ויום, הוא היה למדן גדול, הוא היה לו מח {ג.., טוב}

היה לו מח גדול, והוא למד בכל יום בהשלושה ספרים, והוא מצא {...} חיות בכל יום ויום

{אז הוא אמר.., הוא הרגיש שאני הוא} מקבל רפואה

וככה היה, והיה לו רפואה, והוא היה בריא

והוא בא לו האח שלו, מרדכי לוריא, והוא {...} ראה השלושה ספרים מברסלב, אה..
והוא ידע שאני מטפל בו, אז {הוא}, הוא נעשה משוגע, הוא לומד ספרי ברסלב
והוא לקח אותם, כל השלושה ספרים {ול.., ולאן} הלך, והוא {...} נפטר באותו יום, הוא נפטר
אז לא היה לו הספרים ללמוד בהם, הוא נפטר

[מי נפטר?]

[.....]

(סבא משתעל)...

...תן לי איזה דבר לאכול, אני צריך לאכול

[רוצים ללמוד איתי ... "ליקוטי הלכות"]

[אה?]

[.....]

לייזר איננו?

[לא יודע, הם הלכו, לא, לא, לא]

אה?

[לא, לא]

{39:00}

אה

[ללמוד איתי יותר "ליקוטי הלכות"]

...[.....]

...{כן}, ואמר לי, שהוא רפואה, שהוא מחיה אותו

{אחרי זה} בא האח שלו, אמר לו:

"הוא נעשה משוגע, הוא לומד ספרי ברסלב? אני אראה לו"

אז הוא לקח את הספרים, והלך לו, והוא קיבל התקפת לב {...} ונפטר...

...{הוא.. אה}, למד {זה} הרבה, {...}, הוא למד בהספרים

בכל יום שלושה ספרים הוא למד בהם, והוא היה נעשה בריא, בריא לגמרי

והוא לקח לו, והוא נפטר {...} תכף

"אני אראה לו", ולקח אותם והלך, {...} והוא נפטר, {...}

[.....]

אה..

[.....]

...[.....]

...הוא היה מתנגד על ברסלב

{...}

סוף קלטת 78ב